

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Procedura ochrony dzieci przed krzywdzeniem

w Centrum Rehabilitacji Domowej

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNI W CRD

Na podstawie ustawy z dnia 28 lipca 2023 roku o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 1606) CRD wdrożył Standardy ochrony małoletnich. Standardy dotyczą całego personelu (pracowników, współpracowników, stażystów i wolontariuszy).

Centrum Rehabilitacji Domowej wyznaczył koordynator odpowiedzialną za monitoring realizacji Standardów ochrony małoletnich:

Justyna Radlińska-Fabijańska

e-mail: justyna.radlinska@interia.pl

nr tel.: 604 19 19 95

Standardy ochrony małoletnich określają:

- zasady bezpiecznej rekrutacji personelu,
- sposób reagowania na przypadki podejrzenia, że małoletni doświadcza krzywdzenia, zasady prowadzenia rejestru interwencji,
- zasady bezpiecznych relacji personel-małoletni,
- zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych,
- zasady ochrony wizerunku i danych osobowych małoletnich,
- zasady monitorowania wskaźników wdrożenia Standardów w życie.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH
W CRD

CRD monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.

1. W ramach rekrutacji członków personelu pracujących z małoletnimi prowadzona jest ocena przygotowania kandydatów do pracy z małoletnimi oraz sprawdzane są ich referencje.
2. CRD uzyskała o każdym członku personelu pracującym z małoletnimi dane z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz informacje z Krajowego Rejestru Karnego i rejestrów karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) albo – w przypadkach wskazanych prawem – oświadczenia o niekaralności.
3. Określone są zasady bezpiecznych relacji (bezpiecznego kontaktu) całego personelu z małoletnimi, wskazujące, jakie zachowania są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z małoletnim.
4. Pracownicy mają zapewnioną podstawową edukację na temat ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i pomocy im w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
  - rozpoznawania symptomów krzywdzenia małoletnich,
  - stosowania adekwatnych do sytuacji procedur interwencji prawnej w przypadku podejrzeń krzywdzenia,
  - odpowiedzialności prawnej pracowników CRD zobowiązanych do podejmowania interwencji,
  - procedury „Niebieskie Karty”.

W CRD funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

1. W CRD funkcjonują procedury, które określają działania, jakie należy podjąć w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony personelu, członków rodziny, rówieśników i osób trzecich.
2. Procedury są dostępne wszystkim pracownikom. Każda osoba z personelu posiada informacje, dotyczące sposobu zgłaszania podejrzenia krzywdzenia małoletniego.
3. Osoby wyznaczone do prowadzenia interwencji są przeszkolone w tym zakresie i mają wsparcie Koordynatora w kontaktach z innymi służbami ochrony małoletnich w podejmowaniu działań interwencyjnych oraz mają zapewnioną możliwość konsultowania przypadków budzących wątpliwości co do właściwego postępowania z innymi specjalistami.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH
W CRD

4. Prowadzony jest rejestr przypadków zgłoszeń dotyczących podejrzenia krzywdzenia małoletniego oraz interwencji inicjowanych przez pracowników Spółki.
5. Dostępne są dane kontaktowe do lokalnych służb pomocowych i interwencyjnych. W CRD wyeksponowane są informacje dla małoletnich:
  - na temat możliwości uzyskania pomocy trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży,
  - przysługujących im praw jako pacjentowi,
  - zasad komunikacji z małoletnimi i ich opiekunami.

CRD monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony małoletnich, dokonując ich przeglądu i aktualizacji.

Standardy ochrony małoletnich są weryfikowane i aktualizowane – co najmniej raz w roku, ze szczególnym uwzględnieniem analizy danych z rejestru przypadków i sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

**Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka
przez osoby nieletnie
która nie ukończyła 17. roku życia (przemoc rówieśnicza)**

W przypadku podejrzenia, że dziecko:

<p>doświadcza ze strony innego dziecka przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie. 2. Zawiadom policję pod nr 112 lub 997. 3. Powiadom rodziców/opiekunów obojga dzieci. 4. Powiadom przełożonego.	<p>doznaje innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, ze strony innego dziecka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie. 2. Powiadom rodziców/opiekunów obojga dzieci. 3. Należy wystąpić do sądu rodzinnego właściwego ze względu na zamieszkanie dziecka o wgląd w sytuację dziecka krzywdzącego.
---	---

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie

np. pracownicy oraz inne osoby, które mają kontakt z dzieckiem

W przypadku podejrzenia, że dziecko:

<p>doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie. 2. Powiadom rodzica/opiekuna dziecka. 3. Zawiadom policję pod nr 112 lub 997. 4. Powiadom przełożonego.	<p>pokrzywdzone jest innymi typami przestępstw:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie. 2. Powiadom rodzica/opiekuna dziecka o podejrzeniu oraz przełożonego. 3. Poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę, składając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa.
<p>doznaje innej formy krzywdzenia, niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę (np. doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej np. klapsy, popychanie lub przemocy psychicznej np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby naruszającej jego godność. 2. Zgłoś zdarzenie przełożonemu i rodzicowi/opiekunowi dziecka. <p>Zwróć uwagę osobie, która przekracza granice dziecka</p>	

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica lub opiekuna

W przypadku podejrzenia, że dziecko:

<p>doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie. 2. Powiadom policję nr 112 lub 997. 3. Powiadom przełożonego. 4. Powiadom niekrzywdzącego rodzica/opiekuna dziecka	<p>doznaje przemocy domowej lub jest jej świadkiem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpocznij procedurę Niebieskie Karty poprzez wypełnienie formularza Niebieska Karta - A. 2. W przypadku podejrzenia, że opuszczenie przez dziecko szpitala w towarzystwie rodzica lub opiekuna prawnego godzi w dobro dziecka, w tym zagraża jego bezpieczeństwu, należy uniemożliwić oddalenie się dziecka i niezwłocznie wystąpić do sądu rodzinnego o wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.
<p>doświadcza zaniedbania potrzeb życiowych lub doszło do innego zagrożenia dobra dziecka, a także gdy zachowanie rodziców/opiekunów nie stanowi przemocy domowej lub nie jest jasne, jak je zakwalifikować – należy wystąpić do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka z wnioskiem o wgląd w sytuację dziecka.</p>	

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małym pacjentem a personelem

Pracownicy CRD we wszystkich działaniach podejmowanych wobec **małego pacjenta** (dalej: pacjent/dziecko) kierują się jego dobrem i najlepszym interesem. W każdej interakcji z małym pacjentem brane są pod uwagę: jego wiek, sytuacja medyczna, możliwości poznawcze i indywidualne potrzeby.

Wskazane poniżej zasady określają ramy profesjonalnej relacji z małym pacjentem, które uwzględniają wskazania dobrych praktyk, a także zachowań, które nigdy nie powinny mieć miejsca.

DOBRE PRAKTYKI

Mały pacjent ma prawo, aby rodzice/opiekunowie towarzyszyli mu podczas korzystania ze świadczeń medycznych zawsze, gdy tego potrzebuje.

W kontakcie z małym pacjentem i jego rodzicami lub opiekunami należy zachować:

- życzliwość, empatię i szacunek
- wrażliwość kulturową
- postawę nieoceniającą.

PRAWO DO INFORMACJI (kontakt bezpośredni z małym pacjentem)

1. Przedstaw się i powiedz, kim jesteś.
2. Przekazuj informacje w sposób dostosowany do jego wieku, przy użyciu prostego języka. Informuj o tym, co robisz i co się z nim dzieje lub będzie dziać. Sprawdź, czy mały pacjent rozumie sytuację oraz skutki działań medycznych lub terapeutycznych.
3. Upewnij się, że mały pacjent wie o możliwości zadawania pytań osobom z personelu.
4. W komunikacji z małym pacjentem zachowaj uczciwość, tzn. mów prawdę i zwracaj uwagę innym członkom personelu na potrzebę mówienia prawdy. Zawsze uwzględniaj kontekst (wiek, sytuację i poziom rozwoju pacjenta).
5. Korzystaj z alternatywnych form komunikacji z pacjentem, które tego potrzebuje.

ZAPEWNIENIE MAŁOLETNIEMU PACJENTOM SPRAWCZOŚCI

1. Zwracaj się do małego pacjenta po imieniu w formie preferowanej przez niego.
2. Pamiętaj, że to pacjent jest podmiotem Twoich działań. Nie rozmawiaj z rodzicem/ opiekunem w taki sposób, jakby mały pacjent był nieobecny podczas rozmowy.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W CRD

3. W miarę możliwości konsultuj z pacjentem kwestie pozamedyczne, jeśli wiesz, że danie jemu wyboru nie będzie miało wpływu na jakość leczenia, i przedstawiaj mu opcje do wyboru.
4. Uszanuj prawo małoletniego pacjenta do zmiany nastroju, zmiany zdania oraz potrzebę oswojenia się z nową sytuacją.

POSZANOWANIE INTYMNOŚCI

1. Podczas badania medycznego odsłaniaj ciało pacjenta partiami. W trakcie badania małoletniego pacjenta powinien towarzyszyć rodzic/opiekun lub inna osoba z personelu.
2. Kontakt fizyczny z małoletnim pacjentem, który jest niezwiązany z udzielaniem świadczenia medycznego, może odbywać się wyłącznie za jego zgodą i zgodnie z jego potrzebą. Zanim przytulisz, pogłaszczesz czy weźmiesz dziecko na kolana, aby np. je pocieszyć lub uspokoić, zapytaj je, czy tego potrzebuje.

WSPÓŁPRACA Z OPIEKUNAMI

1. Zadbaj o to, aby rodzic był informowany o bieżącej sytuacji medycznej pacjenta.
2. Współpracuj z opiekunami w procesie przygotowania i uspokojenia pacjenta; spytaj, co pacjent lubi, na co reaguje niekorzystnie, a na co pozytywnie.

OCHRONA PRZED KRZYWDZENIEM

1. Jeśli widzisz lub podejrzewasz, że małoletniemu pacjentowi dzieje się krzywda, reaguj.
2. W sytuacji, gdy opiekun lub inna osoba z personelu straszy pacjenta, udziela mu nieprawdziwych informacji, bagatelizuje jego potrzeby i odczucia, zareaguj i przypomnij o zasadach komunikacji.
3. Jeżeli coś w zachowaniu małoletniego pacjenta lub rodzica/opiekuna budzi twój niepokój, poproś inną osobę z personelu o obecność podczas wizyty.

ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE

1. Nie naruszaj prawa pacjenta do intymności i prywatności. Nie ujawniaj danych osobowych ani wrażliwych.
2. Nie omawiaj sytuacji pacjenta ponad jego głowę, ignorując jego obecność.
3. Nie ograniczaj możliwości pobytu opiekuna przy małoletnim pacjencie. Nie lekceważ tego, że opiekun dobrze zna dziecko, jego potrzeby i upodobania.
4. Nie strasz pacjenta i nie szantażuj w celu nakłonienia do współpracy.
5. Nie naruszaj integralności fizycznej dziecka (nie szturchaj, nie popychaj).

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNI
W CRD

6. Nie ignoruj i nie bagatelizuj odczuć pacjenta, np. strachu, lęku przed bólem, niepewności co do nowej sytuacji.
7. Nie mów nieprawdy, np. twierdząc, że nie będzie bolało, kiedy wiesz, że może boleć.
8. Nie wyciągaj pochopnych wniosków o pacjencie i rodzinie, jeśli nie są uzasadnione profesjonalną wiedzą i oceną (np. wynikają z zastosowania arkusza ryzyka).
9. Nie dopuszczaj do sytuacji, w których pacjent i jego opiekunowie czują się dyskryminowani lub otrzymują niższy standard opieki.
10. Nie krzycz, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj pacjenta ani jego opiekunów.

Zasady relacji pacjent-personel skierowane do dzieci

Jesteś dla nas ważny!

Pamiętaj, że:

1. Możesz nam powiedzieć, jak powinniśmy się do Ciebie zwracać.
2. Masz prawo wiedzieć, jak nazywa się osoba, która Cię leczy i czym się zajmuje. Jeśli sama zapomni się przedstawić, możesz ją o to zapytać.
3. Jeśli czegoś nie rozumiesz lub nie wiesz, na czym polega Twoje leczenie, w jaki sposób przebiegać ma zabieg, a chcesz się tego dowiedzieć - pytaj śmiało! Postaramy się to wyjaśnić.
4. Będziemy Cię traktować z szacunkiem. Nie będziemy Ci mówić, że nie boli, jeśli może zabolec.
5. Chcemy, żebyś zawsze czuł/czuła, że Twoje zdrowie, potrzeby i uczucia są dla nas ważne. Jeśli chciał/a byś powiedzieć nam o tym, co Ci się podoba lub nie podoba w naszym zachowaniu - zrób to, postaramy się wysłuchać Cię z uwagą.
6. Będziemy starali się badać Cię delikatnie i dać Ci czas na oswojenie się z sytuacją. Czasem może to jednak nie być możliwe, jeśli będziemy musieli udzielić tej pomocy szybko z uwagi na Twoje zdrowie.
7. Jeżeli potrzebujesz przytulenia lub pocieszenia, możesz nas o to poprosić. Nie zawsze będziemy mogli dać Ci tyle czasu, ile potrzebujesz, ale będziemy się starać. Nie będziemy Cię przytulać bez Twojej zgody.
8. Będziemy starali się pytać Cię o zdanie w sprawach, w których możemy dać Ci wybór.

O CZYM JESZCZE WARTO WIEDZIEĆ:

Jeżeli wydarzyło się coś, co Cię niepokoi, ktoś Cię skrzywdził lub przekroczył Twoje granice, możesz nam o tym powiedzieć i poprosić o pomoc. Postaramy się rozwiązać ten problem w taki sposób, abyś był/a bezpieczny/a.

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych małoletnich pacjentów (dzieci)

Zasady powstały w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

Nasze wartości:

W naszych działaniach kierujemy się odpowiedzialnością i rozwagą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunku dzieci, dlatego nie utrwalamy, nie rejestrujemy i nie publikujemy wizerunku dzieci.

Bezpłatna pomoc dla mieszkańców Grodziska Mazowieckiego

Bezpłatna pomoc psychologiczna:

nr. tel. 790 796 718

<https://giveandgethelp.com/pl>

Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej:

1. Milanówek, ul. Piasta 30

(od poniedziałku do piątku w godz. 12-16)

2. Grodzisk Mazowiecki, ul. Żyrardowska 48

(od poniedziałku do piątku w godz. 8-12)

Punkt Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego:

Grodzisk Mazowiecki, ul. Żyrardowska 48

(od poniedziałku do piątku w godz. 12-16)